

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-296/17-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Mateřská škola Javorník, Míru 356 - příspěvková organizace
Sídlo	Míru 356, 790 70 Javorník
E-mail právnické osoby	msmiru.javornik@tiscali.cz
IČ	70986258
Identifikátor	600150241
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ivana Konyariková
Zřizovatel	město Javorník
Místo inspekční činnosti	Míru 356, 790 70 Javorník
Termín inspekční činnosti	29. 3. 2017 – 31. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Dvoutřídní mateřská škola (dále MŠ, škola) poskytuje předškolní vzdělávání ve věkově odlišených kolektivech dětem od 2,5 do 6,5 let. Ke dni inspekce bylo v MŠ zapsáno 56 dětí (kapacita MŠ je nappněna na 100 %). V dopoledním proudu vzdělávání škola organizačně dělí dvě třídy po 28 dětech do tří menších skupin podle věku (dvakrát po 20 dětech a 16 dětech nejmladších). Z celkového počtu dětí bylo ke dni inspekce 21 před nástupem k povinné školní docházce, z nich mělo šest dětí odklad povinné školní docházky. V MŠ byly vzdělávány také tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami a sedm dětí s odlišným mateřským jazykem (pět rumunské a dvě vietnamské národnosti). Škola přijímá i děti mladší tří let, na začátku aktuálního školního roku jich přijala šest.

Provoz MŠ probíhá od 6.00 do 16.00 hodin, úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 200 Kč. Stravování dětí zajišťuje mateřská škola ve vlastní školní jídelně, po celou dobu pobytu dětí je zabezpečen pitný režim. Mateřská škola je situována ve starší vilce upravené pro potřeby předškolního vzdělávání, je obklopena rozsáhlou zahradou umožňující pestré venkovní aktivity dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Součástí strategických dokumentů je samostatně formulovaná koncepce rozvoje mateřské školy, v níž jsou identifikovány základní cíle a záměry směřující k jejímu průběžnému rozvoji s důrazem na priority v oblastech řízení školy, rozvoje materiálních podmínek, profesního rozvoje učitelek, zkvalitňování předškolního vzdělávání po stránce organizační a psychosociální, spolupráce s partnery školy včetně aktivní interakce se zákonnými zástupci dětí. Jedním z dlouhodobých záměrů školy, který se podařilo v uplynulém období realizovat, je zviditelnění a prezentace školy před veřejností a ve městě, což se projevilo i v uspořádání poutavého vstupního prostoru zahrady, kde učitelky s nejstaršími dětmi vytvořily bylinkovou zahradu s rozmanitými zajímavými doplňky. Dalším úspěšně realizovaným záměrem posledních let je postupné zkvalitňování materiálních podmínek (v součinnosti se zřizovatelem školy), vnitřní i venkovní prostory MŠ byly postupně modernizovány a vybaveny novým zařízením vhodným a účelným pro vzdělávání dětí.

Na předškolním vzdělávání se podílí ředitelka školy s dlouhodobou praxí (ve vedení školy 15 let), tři učitelky a asistentka pedagoga (všechny s požadovanou kvalifikací). Nastavená organizační struktura řízení zohledňuje specifika školy, všichni zaměstnanci školy jsou v pravidelném kontaktu, předávají si potřebné podněty a informace, zásadní otázky organizačního i vzdělávacího charakteru jsou projednávány v rámci pedagogických rad a specifikovány v ročních plánech. Opatření a závěry k vlastní práci školy byly formulovány také ve vlastním hodnocení školy v uplynulém školním roce. Ředitelka školy však se záměrem podpoření iniciativy učitelek převedla částečnou odpovědnost za pedagogickou úroveň vzdělávání a realizaci hospitační činnosti na jednu z učitelek s vysokoškolským vzděláním, což se projevilo v ne zcela vyjasněných kompetencích, méně funkčním kontrolním systému a nerovnoměrné realizaci hospitací bez potřebného stanovování východisek pro další zkvalitňování předškolního vzdělávání v rámci celého pedagogického kolektivu. Profesní rozvoj pedagogů s cílem kolegiálního hodnocení nebyl podpořen realizací vzájemných hospitací. Nebyly také nastaveny účinné kontrolní mechanismy zejména směrem ke vhodné organizaci odpoledního vzdělávacího programu nejstarších dětí, důsledné diferenciaci aktivit na základě jejich individuality (včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami), průběžnému využívání pedagogické diagnostiky a sebereflexi

učitelek. Nedostatky v řízení školy byly zjištěny rovněž v rozsahu a obsahu vedené povinné školní dokumentace.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vycházel z přílohy plánu práce školy a podporoval koncepční záměry školy i Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV). Pedagogické pracovnice se při vzdělávání zaměřovaly např. na rozvoj dětí v oblastech předmatematických představ, komunikativních a grafomotorických dovedností, environmentální výchovy, angličtiny pro nejmenší, inkluzivního vzdělávání apod. Využívání poznatků ze vzdělávání a jejich vzájemné předávání v pedagogickém kolektivu se projevilo ve vzdělávacím procesu jen částečně.

Úspěšně se škole daří rozvíjet spolupráci se zákonnými zástupci dětí. Mimo běžné formy kontaktů (třídní schůzky, individuální konzultace) organizuje škola společné akce pro děti a jejich zákonné zástupce (dýňové tvoření, vánoční dílničky, velikonoční tvoření, den matek, pasování předškoláků). V rámci zkvalitňování vzdělávacího procesu a podpory rozvoje kulturních, společenských návyků a pohybových dovedností dětí spolupracuje MŠ s řadou institucí. Celý vzdělávací proces je vhodně doplněn také realizací oslav tradičních svátků nebo výlety do přírody se zaměřením na pohybový rozvoj dětí. Četné školní i mimoškolní aktivity byly po dohodě se zákonnými zástupci dostupné všem dětem. Názory a postoje zákonných zástupců škola zjišťuje zejména formou individuálních rozhovorů, cílené dotazníkové šetření ve sledovaném období nerealizovala.

K plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání a seznamování dětí se školním prostředím přispívá zdařilá spolupráce se základní školou ve městě.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Na ŠVP PV navazovaly učitelky stručnými tematickými třídními plány a ve svých individuálních přípravách. Vzdělávací záměry a cíle byly naplňovány prostřednictvím dětem blízké vzdělávací nabídky a byly orientovány především na rozvoj environmentální, předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Mateřská škola přizpůsobuje průběh vzdělávání i nejmladším dětem, klade důraz na zajištění jejich postupné adaptace, rozvoj řečových schopností, zvládnutí základní sebeobsluhy a navazování vzájemných vztahů. Ve třídách bylo vytvořeno podnětné a příznivé prostředí s dostatečným množstvím hraček, kvalitních didaktických pomůcek a tvořivého materiálu umístěného na viditelných a dětem volně dostupných místech. Atmosféra byla vstřícná a podporující, mezi dětmi a dospělými převažovala bezprostřední komunikace. Učitelky vytvářely prostor pro hry dětí, jejich spontánní aktivity včetně pohybových, při nichž samostatně využívaly herní koutky.

Při řízených činnostech preferovala část učitelek spíše frontální vzdělávání, častěji volily řízený rozhovor s různou mírou efektivity a společné zadání pro všechny děti bez potřebné diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí. Skupinovou práci a prožitkové učení s řešením problémů zařazovaly méně často. Ve skupinách nejmladších a mladších dětí se více dařilo podporovat vlastní iniciativu a samostatné rozhodování dětí, vzdělávání bylo ve větší míře individualizované, a to vhodně i při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všechny učitelky průběžně začleňovaly aktivity vedoucí děti k objevování, experimentování (přírodovědné pokusy a pozorování) i k práci dětí s didaktickou technikou. Při samostatné práci dětí převážně uplatňovaly individuální přístup, do nabídky zahrnuly rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky a různé výtvarné, pracovní i hudební činnosti. Podpořen byl rozvoj sluchového a zrakového vnímání. Pobyt dětí venku byl realizován s maximální časovou dotací na zahradě školy. Děti využívaly dlážděnou plochu dvora a hrací prvky

k nejruznějším pohybovým aktivitám a rozvoji hrubé motoriky. Na zahradě i při vycházce do zámeckého parku plnily úkoly s environmentálním zaměřením.

Volená motivace většinou podporovala aktivitu dětí a využívala jejich vlastní zkušenosti. K aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi vzhledem k vlastním dovednostem, schopnostem a postojům byly děti pouze okrajově podněcovány prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení, zcela důsledně nebyla využívána rovněž průběžná ani závěrečná pozitivní adresná zpětná vazba učitelek k činnostem dětí.

Součástí ŠVP PV je seznamování dětí s anglickým jazykem, jež bylo zařazeno zejména do řízených činností. Probíhalo přirozenou formou a s využitím písní, básní a říkadel ve spojení s pohybovými aktivitami a v návaznosti na integrované tematické bloky. Realizovala ho však pouze jedna z učitelek bez žádoucího kolegiálního informování ostatních pedagogických pracovníků a propojení s dalšími aktivitami.

Děti byly vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, hygieně i stolování. Při svačinách měly obvykle možnost vybrat si velikost porce a zvolit si z nabídky zeleniny, aktivně využívaly pitný režim ve třídách i na školní zahradě. K vytváření správných stravovacích návyků přispívalo zařazování netradičních potravin do běžného jídelníčku (kuskus, cizrna, luštěninové pomazánky, špaldová a vločková polévka, jáhlová kaše). Plynulý průběh vzdělávacího procesu však narušovalo podávání jídla (zejména svačin) ve společné jídelně v přízemí školy, které vedlo ke zbytečným postojům mezi činnostmi v průběhu celého dne.

K přípravě na nároky základní školy napomáhá uskutečňování cílených aktivit pro děti před nástupem k povinné školní docházce v rámci odpoledního programu nejstarších dětí (grafomotorika, hravá angličtina, environmentální vzdělávání, čtení příběhů a pohádek, aktivity s interaktivní didaktickou pomůckou). Ten byl ale realizován ihned po obědě bez přiměřené předcházející relaxace dětí dle jejich individuálních potřeb (byť se souhlasem zákonných zástupců dětí). V části aktivit se opakovala řada na sebe navazujících úkolů bez potřebné motivace, hry a prožitku dětí. Pedagogický styl těchto činností upřednostňoval didaktizující přístup bez patřičné individualizace a diferenciací, a to i u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola naplňuje pravidla rovného přístupu ke vzdělávání. Začleňuje děti s odlišným mateřským jazykem i se speciálními vzdělávacími potřebami. Při jejich vzdělávání spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Jedno dítě s těžkým zdravotním postižením nebylo v době inspekční činnosti dlouhodobě v MŠ přítomno. Dalším dvěma dětem byla v průběhu dne poskytována v rozdílných časových úsecích vstřícná a vhodná podpora asistentky pedagoga. Individuální opora a uplatňování specifických podpůrných opatření však bylo poskytováno ze strany učitelek na rozdílné úrovni (méně zejména dítěti ve skupině nejstarších). U dětí s odlišným mateřským jazykem byly vhodně rozvíjeny zejména komunikativní a sociální kompetence.

Dětem s narušenou komunikační schopností je dlouhodobě a zdařile poskytována pravidelná intenzivní individuální logopedická péče (jedenkrát v týdnu v odpoledním bloku vzdělávání), kterou na základě dohody s ředitelkou školy realizuje logopedka ze spolupracující základní školy a do níž jsou zapojováni rovněž zákonní zástupci dětí. Učitelky však na výsledky nápravy navazovaly v malé míře, preventivní logopedické aktivity se ve vzdělávací nabídce vyskytovaly sporadicky.

Všechny děti prokazovaly dobrou znalost říkadel, básní a písniček. Ve třídách měly dostupnou nabídku dětské literatury, kterou v různé míře využívaly. Většinou byly děti aktivní, komunikativní, měly potřebu učit se, spolupracovat, projevovaly zájem o nové poznávání a přiměřeně věku prezentovaly již osvojené dovednosti.

Evaluace předškolního vzdělávání byla prováděna vzhledem k naplňování vzdělávacích cílů v jednotlivých oblastech pravidelně vždy po ukončení tematických celků. Stručně reflektovala pouze v obecné rovině dovednosti dětí. K systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek a průběžnému zkvalitňování předškolního vzdělávání však nedochází.

Rozvoj jednotlivých dětí učitelky nesledují zcela systematicky. Aktuálně zavedený systém záznamů sice umožňuje sledovat pokroky a vývoj jednotlivých dětí během školního roku i celé docházky do MŠ. Z pedagogické diagnostiky však nevyplývalo její využívání k rozvíjení každého dítěte vzhledem k jeho individualitě a stanovování konkrétních východisek pro další práci či pro poskytování odpovídajících podpůrných opatření dle aktuálních schopností a dovedností dětí. Důsledně nevedla také k cílené péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami či nabídce diferencovaných aktivit pro děti před nástupem k povinné školní docházce či jejím odkladem. Nedostatky v evaluaci částečně kompenzovalo povědomí učitelek o potřebách, schopnostech i dovednostech jednotlivých dětí a zakládání jejich výtvarných nebo pracovních výtvorů a listů s různými úkoly zaměřenými na přípravu do základní školy do portfolií. Pozitivem bylo sledování dětské kresby jako diagnostického nástroje nebo jako podkladu např. pro konzultace se zákonnými zástupci dětí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- v součinnosti se zřizovatelem byly postupně zkvalitňovány materiální podmínky pro předškolní vzdělávání.

Silné stránky

- vytvoření příjemného a bezpečného sociálního prostředí pro vzdělávání dětí,
- posilování pozitivního sebepojetí a sebevědomí dětí prostřednictvím nabízených aktivit,
- zařazování environmentálních aktivit s využitím experimentování, objevování s cíleným využíváním přírodního okolí školy a školní zahrady s aktivní prezentací mateřské školy na veřejnosti,
- pravidelná intenzivní spolupráce s logopedkou se zapojením zákonných zástupců dětí do průběhu nápravy řeči,
- přirozené začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- podpora zdravého životního stylu prostřednictvím rozmanitých, zejména venkovních, pohybových aktivit dětí a zdravého jídelníčku.

Slabé stránky

- méně zřetelné nastavení pravidel a kompetencí ředitelky školy a učitelek v oblasti pedagogického vedení školy,

- nevyužívání forem vzájemných hospitací s cílem zpětné vazby ke kvalitě a pestrosti předškolního vzdělávání,
- převažující frontální formy práce při didakticky zacílených činnostech s ne vždy důsledným využíváním individualizace a diferenciací dle aktuálních učebních dovedností, schopností a potřeb dětí,
- nízká míra využívání pozitivní zpětné vazby k práci dětí, okrajové užívání sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení,
- nedostatečné zaměření vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelek vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání bez stanovování dalších kroků při vzdělávání,
- nedůsledné sledování a vyhodnocování pokroků dětí v rozvoji a učení bez potřebného využívání k následným opatřením a individuální podpoře, a to včetně dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami,
- nedostatky ve vedení povinné dokumentace školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- využívat důsledně informace zjištěné hodnoticími mechanismy ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání a prohloubit pedagogickou diskusi s týmovou spoluprací,
- podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací s cílem kolegiálního hodnocení a sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem při předškolním vzdělávání (včetně seznamování dětí s anglickým jazykem),
- promyslet didaktický styl odpoledních aktivit zaměřených na přípravu do základní školy s důslednějším propojením prožitkového a činnostního učení dětí s přiměřenou dobou relaxace dětí po obědě,
- uplatňovat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí, a to včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- přirozeně začleňovat do denního programu dětí preventivně logopedické aktivity,
- zaměřit se na cílené uplatňování různých způsobů adresného pozitivního závěrečného zhodnocení aktivit dětí učitelkami, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí,
- vyhodnocovat důsledněji účinnost využitých metod, forem a pedagogických přístupů vyučujícími při evaluaci realizovaných tematických celků,
- navazovat na vyhodnocování pokroků a vzdělávacích výsledků dětí v průběhu školního roku stanovováním konkrétních pedagogických záměrů pro podporu jejich dalšího vývoje, a to včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve všech stupních podpůrných opatření,
- zajistit úplnost vedené povinné dokumentace školy.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje mateřské školy, bez data platnosti
2. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2016
3. Plán práce školy včetně plánu kontrolní a hospitační činnosti, rozpisu přímé výchovné činnosti učitelek, plánu akcí školy, spolupráce s rodiči a ostatními subjekty, plánu pedagogických rad, plánu péče o vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků, školní rok 2016/2017
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Rok se včeličkou, s platností od 1. 9. 2014 do 30. 6. 2017
5. Třídní vzdělávací programy, školní rok 2016/2017
6. Třídní knihy, školní rok 2016/2017 ke dni inspekce
7. Školní řád mateřské školy, s platností od 16. 2. 2017
8. Školní matrika MŠ, školní rok 2015/2016, 2016/2017
9. Evidence docházky dětí, školní rok 2016/2017 ke dni inspekce
10. Evaluační materiály učitelek MŠ, školní rok 2016/2017
11. Portfolia dětí, školní rok 2016/2017
12. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, vedená ke dni inspekce
13. Vlastní hodnocení školy, školní rok 2015/2016
14. Program proti šikaně, ze dne 1. 9. 2015
15. Prezenční listiny ze společných akcí s rodiči, školní rok 2016/2017
16. Hravá Angličtina, Grafomotorika, Environmentální výchova – plán nadstandardních aktivity školy
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, vedená k termínu inspekční činnosti
18. Přímá výchovná činnost školní rok 2016/2017, Úvazky a pracovní doba školní rok 2016/2017
19. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání a školských služeb, školní rok 2016/2017

20. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy
21. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní rok 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka	Zonna Bařinková v. r.
Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka	Petra Opletalová v. r.
Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice	Zdeňka Turková v. r.

V Olomouci 21. 4. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ivana Konyariková, ředitelka školy

Ivana Konyariková v. r.

V Javorníku 25. 4. 2017